

Lausunto

23.8.2022

VN/6170/2021
VN/6170/2021-OM-25

Sisäministeriö

Oikeusministeriön lausunto

Sisäministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta. Esityksellä ehdotettaisiin säädettäväksi uusi laki eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä muutettavaksi eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia (1137/2016). Samalla kumottaisiin voimassa oleva pelastustoimen laitteista annettu laki (10/2007). Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Julkisen hallintotehtävän hoitaminen

Lakiluonnoksessa on sääntelyä, jonka nojalla julkisia hallintotehtäviä voitaisiin antaa muun kuin viranomaisen hoidettavaksi. Niin kutsuttu tarkastuslaitos, joka olisi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymä Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai sen osa, voisi suorittaa laissa tarkoitettuja varmennus- ja määräaikaistarkastuksia. Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voisi antaa asennusliikkeen ja käsisammutinliikkeen vastuuhenkilöiden kokeet sopimuksella järjestettäväksi muulle kuin viranomaiselle. Lakiluonnoksen perusteella kokeen järjestävä taho voisi olla henkilöiden sertifiointia hoitava yritys tai yhteisö tai muu yritys tai yhteisö, jonka toiminnan riippumattomuus on varmistettu ja jolla on tarvittava ammatillinen osaaminen kokeiden järjestämiseen.

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan esitysluonnoksessa on esitetty asianmukaiset edellytykset ja perusteet sille, että em. julkiset hallintotehtävät voidaan antaa muun kuin viranomaisen tehtäväksi, eikä ehdotettu sääntely ole ristiriidassa perustuslain 124 §:n kanssa.

Tarkastuslaitoksen tarkastustoimivallasta

Lakiluonnoksen 16 §:n 3 momentin mukaan tarkastuslaitos tekisi paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston varmennustarkastuksen. Lakiluonnoksen 17 §:n 3 momentin mukaan tarkastuslaitos tekisi myös paloilmoittimen ja automaattisen sammutuslaitteiston määräaikaistarkastuksen.

Esitysluonnoksen perusteluissa (s. 71) todetaan, että julkisena hallintotehtävänä varmennus- ja määräaikaistarkastuksia suorittavalla tarkastuslaitoksella ei olisi toimivaltaa puuttua kotirauhan suojaan.

Oikeusministeriö toteaa, että myös tarkastuslaitoksen tarkastustoimivallan osalta olisi perusteltua erikseen säätää – vastaavasti kuin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tarkastustoimivallan rajaamisesta lakiluonnoksen 49 §:n 2 momentissa – että tarkastuslaitos ei saa suorittaa tarkastustoimenpidettä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa. Perustelulausumia ei voi pitää riittävänä tapana määrittää toimivallan laajuutta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Tiedonsaantioikeudet

Lakiluonnoksen 47 ja 48 §:ssä on säännöksiä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tiedonsaantioikeuksista. Molemmissa pykälissä tiedonsaanti perustuisi siihen, että Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla olisi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valvontaa varten välttämättömät tiedot. Huomattavaa on, että tiedot saattaisivat sisältää myös arkaluonteisiksi luokiteltavia henkilötietoja, kuten terveydentilatietoja.

Perustuslakivaliokunta ei ole pitänyt hyvin väljiä ja yksilöimättömiä tietojensaantioikeuksia perustuslain kannalta mahdollisina edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin. Perustuslakivaliokunta on myös painottanut, että erottelussa tietojen saamisen tai luovuttamisen tarpeellisuuden ja välttämättömyyden välillä on kyse tietosisältöjen laajuuden ohella myös siitä, että salassapitosäännösten edelle menevässä tietojensaantioikeudessa on viime kädessä kysymys siitä, että tietoihin oikeutettu viranomaisen omine tarpeineen syrjäyttää ne perusteet ja intressit, joita tiedot omaavaan viranomaiseen kohdistuvan salassapidon avulla suojataan. Mitä yleisluonteisempi tietojensaantiin oikeuttava sääntely on, sitä suurempi on vaara, että tällaiset intressit voivat syrjäytyä hyvin automaattisesti. Mitä täydellisemmin tietojensaantioikeus kytketään säännöksissä asiallisiin edellytyksiin, sitä todennäköisemmin yksittäistä tietojensaantipyyntöä joudutaan käytännössä perustelemaan. Myös tietojen luovuttajan on tällöin mahdollista arvioida pyyntöä luovuttamisen laillisten edellytysten kannalta. Tietojen luovuttaja voi lisäksi kieltäytymällä tosiasiallisesti tietojen antamisesta saada aikaan tilanteen, jossa tietojen luovuttamisvelvollisuus eli säännösten tulkinta saattaa tulla ulkopuolisen viranomaisen tutkittavaksi. Tämä mahdollisuus on tärkeä tiedonsaannin ja salassapito-intressin yhteensovittamiseksi. (PeVL 48/2018 vp, s. 4-5)

Oikeusministeriö toteaa, että sinällään tiedonsaantioikeus ”valvonnan kannalta välttämättömistä tiedoista” on lähtökohtaisesti hyvin väljä, jolloin tiedon luovuttajalla voi olla vaikeuksia arvioida, onko jokin tieto välttämätön valvonnan kannalta. Tämän seikan ongelmallisuus korostuu, kun tiedonsaantioikeus koskee arkaluonteisiksi luettavia henkilötietoja. Oikeusministeriö pitää tämän vuoksi perusteltuna, että esityksen jatkovalmistelussa tarkennettaisiin 47 ja 48 §:ssä olevia tiedonsaantioikeuksia. Lisäksi ehdotettuja tiedonsaantioikeuksia tulisi erikseen arvioida esityksen suhdetta perustuslakiin ja säätämisympäristöstä koskevassa jaksossa.

Henkilötietojen suoja

Yleistä

Esitysluonnoksessa ehdotetaan sääntelyä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston rekisterinpitöön kaavaillun rekisterin tietosisällöstä ja siihen liittyvien tietojen säilytysajoista. Lisäksi ehdotetaan sääntelyä henkilötietoja sisältävästä julkisesta tietopalvelusta. Lakiehdotus on siten merkityksellinen perustuslain 10 §:ssä turvatun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta.

Oikeusministeriö pitää ehdotettavia muutoksia henkilötietojen suojan näkökulmasta lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisina, mutta kiinnittää huomiota vielä seuraaviin kohtiin.

Käsittelyn oikeusperuste ja kansallinen liikkumavara

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaisesti hallituksen esityksessä on erityisesti perusoikeuksien kannalta merkityksellisen sääntelyn osalta syytä tehdä selkoa kansallisen liikkumavaran alasta (PeVL 26/2017 vp, s. 42, PeVL 2/2017 vp, s. 2 ja PeVL 44/2016 vp, s. 4).

Ehdotettu sääntely kuuluisi yleisen tietosuojasetuksen soveltamisalaan. Kun kyse on tietosuojasetuksen soveltamisalaan kuuluvasta henkilötietojen käsittelystä, tietosuojasetusta tarkentava kansallinen lainsäädäntö on mahdollista vain silloin, kun tietosuojasetus nimenomaisesti jättää jäsenvaltioille kansallista sääntelyliikkumavaraa. Lainsäätäjän on osoitettava, mihin tietosuojasetuksen artiklaan henkilötietojen käsittelyä koskevat erityissäännökset perustuvat. Kansallinen liikkumavara pohjautuu keskeisiltä osin tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan c ja e alakohtiin, eli tilanteisiin, joissa henkilötietojen käsittely perustuu rekisterinpitäjän lakisääteiseen tehtävään (c alakohta) tai jos se on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi (e alakohta).

Esitysluonnoksen säätämisympäristöperusteluissa (s. 70) viitataan tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja tietosuojalain 4 §:ään. Edelleen todetaan, että Turvallisuus- ja kemikaaliviraston oikeus käsitellä henkilötietoja ehdotetulla tavalla perustuisi lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.

Oikeusministeriö toteaa, että tietosuojalain 4 § täydentää ja täsmentää tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdassa säädettyä käsittelyperustetta. Nyt ehdotettu sääntely perustuisi

esityksen mukaan tietosuoja-asetuksen mainitun säännöksen c alakohtaan. Näin säätämisyjärjestysperusteluissa oleva viittaus tietosuojalain 4 §:ään on harhaanjohtava, jonka vuoksi se on jatkovalmistelussa poistettava. Edelleen oikeusministeriö toteaa, että käsittelyperusteeksi on mitä ilmeisemmin kaavailtu tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaa. Tämä olisi hyvä todeta nimenomaisesti säännöskohtaisissa perusteluissa, jotta tästä käsittelyperusteesta ei jää epäselvyyksiä.

Ehdotettu tietosuoja-asetuksen kansalliseen liikkumavaraan pohjautuva sääntely (45-46 §) vaikuttaisi perustuvan pääosin asetuksen 6 artiklan 2 ja 3 kohtiin. Tämän osalta esitysluonnosta on jatkovalmistelussa syytä täydentää. Esityksessä tulee tehdä tarkemmin selkoa, mitkä ehdotetut säännökset on tarkoitus antaa tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 2 ja 3 kohtiin perustavan liikkumavaran alaan pohjautuen. Lisäksi on syytä arvioida, että ehdotettu sääntely on tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla yleisen edun mukaista ja oikeasuhteista sillä tavoiteltuun päämäärään nähden. Tällainen arviointi tulisi tehdä säännöskohtaisesti.

Rekisterinpitäjä

Esitysluonnoksen 45 §:ssä ehdotetaan, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää rekisteriä toiminnan valvontaa varten sekä sen varmistamiseksi, että [tämän lain 2 ja 3 luvussa] palveluja tarvitsevat voivat varmistua toiminnan asianmukaisuudesta.

Rekisterinpidon osalta oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että nyt ehdotetussa tai voimassa olevassa säännöksessä ei ole täsmällisesti säädetty tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 mukaisesta rekisterinpitäjästä. Rekisterinpitäjää ei myöskään ole tuotu yksiselitteisesti esiin esitysluonnoksen perusteluissa. Rekisteröidyn oikeuksien toteutumisen kannalta on tärkeää, ettei lainsäädäntö jätä epäselväksi sitä, mikä taho on vastuussa henkilötietojen käsittelyä koskevien vaatimusten noudattamisesta. Rekisterinpitäjästä säätäminen on mahdollista kansallisen liikkumavaran puitteissa yleisen tietosuoja-asetuksen nojalla. Asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaan rekisterinpitäjä tai tämän nimittämistä koskevat erityiset kriteerit voidaan vahvistaa unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jos henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot määritellään unionin tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä.

Rekisterinpitäjästä säätämistä voidaan pitää erityisen perusteltuna silloin, kun rekisterinpitäjä on viranomainen tai rekisterinpitäjästä voisi muutoin olla epäselvyyttä. Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Lailla säätämiseen kohdistuu yleinen vaatimus lain täsmällisyydestä ja tarkkuudesta. Tätä on painotettu myös perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä. Valiokunta on muun muassa edellyttänyt, että sääntelyn kohderyhmän tulee kyetä ilman vaikeuksia soveltamaan säännöksiä (esim. PeVL 60/2014 vp, s. 3/I). Lisäksi perustuslakivaliokunta on etenkin perusoikeuskysymyksen sääntelyn yhteydessä pitänyt välttämättömänä, että toimivaltainen viranomainen ilmenee laista yksiselitteisesti (PeVL 21/2001 vp, s. 4/I) tai muuten täsmällisesti (PeVL 47/2001 vp, s. 3/II) tai että ainakin viranomaisten toimivaltasuhteiden lähtökohdat (PeVL 45/2001 vp, s. 5/I) samoin kuin toimivallan siirtämisen edellytykset ilmenevät laista riittävän täsmällisesti (esim. PeVL 7/2001 vp, PeVL 65/2002 vp, s. 4/II).

Oikeusministeriö katsoo, että ehdotetun lain 45 §:ssä olisi syytä säätää täsmällisesti siitä, että Kemikaali- ja turvallisuusvirasto olisi esitysluonnoksessa kaavailun rekisterin rekisterinpitäjä. Rekisterinpitäjä voitaisiin määrittää esimerkiksi ehdotetun 45 §:n ensimmäisessä virkkeessä. Tietosuoja-asetuksen voimaantulon jälkeen vakiintuneeksi tavaksi on muodostunut säätää rekisterinpitäjästä yksiselitteisesti käyttäen tietosuoja-asetuksen käsitteistöä. Käsillä olevassa ehdotuksessa asiasta voitaisiin säätää esimerkiksi seuraavasti: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tässä pykälässä tarkoitetun rekisterin rekisterinpitäjä.

Oikeusministeriö toteaa lisäksi, että esitysluonnoksen perusteluita tulee täydentää edellä selostetun rekisterinpitäjää koskevan kansallisen liikkumavaran ja perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön osalta.

Viranomaisten rekisterit (45 §) – erityiset huomiot

Pykälän 1 momentin säännöskohtaisten perustelujen 1 virkkeen mukaan 1 momentissa säädettäisiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pitämästä rekisteristä. Edelleen 1 momentin säännöskohtaisten perustelujen 3 virkkeen mukaan rekistereitä pidetään tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen. Pykälä on otsikoitu nimellä viranomaisten rekisterit.

Kuten edellä on todettu, perustuslakivaliokunta on edellyttänyt, että sääntelyn kohderyhmän tulee kyetä ilman vaikeuksia soveltamaan säännöksiä (ks. esim. PeVL 60/2014 vp, s. 3/I). Valiokunta on korostanut myös, että sääntelyn selkeyteen on syytä kiinnittää erityistä huomiota

perusoikeuskytkentäisessä sääntelyssä, joka koskee luonnollisia henkilöitä heidän tavanomaiseen elämäänsä kuuluvissa toiminnoissa (ks. esim. PeVL 51/2016 vp, s. 5, PeVL 45/2016 vp, s. 3).

Oikeusministeriö toteaa, että pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista jää epäselväksi, onko tarkoitus säätää yhdestä rekisteristä vai useammasta erillisestä rekisteristä. Oikeusministeriö katsoo, että mikäli tarkoituksena on säätää yhdestä rekisteristä, pykälän otsikointia tulee jatkovalmistelun yhteydessä tarkistaa. Lisäksi jatkovalmistelussa säännöskohtaisia perusteluja on syytä täsmentää ottaen huomioon edellä todettu.

Julkinen tietopalvelu (46 §)

Esitysluonnoksen 46 §:n 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetään, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä rekisteristä toimijoiden pätevyyden varmistamiseksi tarpeellisia tietoja. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan sääntelyä, jossa rajattaisiin tietopalvelusta tietojen hakemista siten, että tietoja voisi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina.

Oikeusministeriö toteaa, että ehdotettu säännös julkisuuslain 16 §:n 3 momentista poikkeamisesta on tarpeen. Edelleen oikeusministeriö toteaa, että kun tieto luovutetaan yleisen tietoverkon kautta, viranomaisen ei voi varmistua luovutuksensaajan oikeudesta henkilötiedon käyttämiseen, koska tieto on kenen tahansa yleisen tietoverkon käyttäjän saatavissa. Tällöin ei voida varmistua myöhemmistä käyttötarkoituksista.

Esitysluonnoksessa on sinänsä hyvin tunnistettu tarve rajata tietojen hakeminen ainoastaan yksittäisinä hakuina. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään kiinnittänyt huomiota yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta olennaiseen seikkaan, ettei Internetiin sijoitettavasta henkilörekisteristä tule voida hakea tietoja erilaisina massahakuina, vaan esimerkiksi ainoastaan yksittäisinä hakuina (PeVL 35/2020 vp, s. 4, PeVL 2/2018 vp, s. 7, PeVL 17/2016 vp, s. 7, PeVL 32/2008 vp, s. 3/1). Perusteluita olisi hyvä täsmentää ottaen huomioon tämä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö.

Oikeusministeriö toteaa, että esitysluonnoksessa jää epäselväksi, onko 45 §:ssä tarkoitetun rekisterin käyttötarkoitus yhteensopiva 46 §:ssä tarkoitetun julkisen tietopalvelun kanssa. Ehdotetun 45 §:n 1 momentissa ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan rekisterin toinen käyttötarkoitus on sen varmistaminen, että 2 ja 3 luvuissa tarkoitettuja palveluja tarvitseva voivat varmistua toiminnan asianmukaisuudesta. Ehdotuksen 46 §:n 1 momentin 1 virkkeessä ehdotetaan, että rekisterinpitäjä voi luovuttaa rekisteristä tarpeellisia tietoja toimijoiden pätevyyden varmistamiseksi. Oikeusministeriö toteaa, että mikäli 45 §:ssä tarkoitetut henkilötiedot kerätään eri tarkoitusta varten kuin niitä luovutetaan julkisessa tietopalvelussa 46 §:ssä tarkoitetulla tavalla, tulee esitysluonnoksessa arvioida ehdotettua sääntelyä ottamalla huomioon seuraavat tietosuojasetuksesta seuraavat vaatimukset.

Viranomaisen oikeutta käsitellä henkilötietoja yleisessä tietoverkossa tulee arvioida tietosuojasetuksen sisältyvien henkilötietojen käsittelyä koskevien yleisten periaatteiden mukaisesti, joista nyt relevantti on käyttötarkoitussidonnaisuuden periaate, josta säädetään tietosuojasetuksen 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa.

Tietosuojasetuksen 6 artiklan 4 kohdassa annetaan mahdollisuus kansallisesti poiketa käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteesta edellyttäen, että kansallinen lainsäädäntö muodostaa demokraattisessa yhteiskunnassa välttämättömän ja oikeasuhteisen toimenpiteen tietosuojasetuksen 23 artiklasta ilmenevien tavoitteiden turvaamiseksi. Näitä tavoitteita ovat muun muassa muut unionin tai jäsenvaltion yleiseen julkiseen etuun liittyvät tärkeät tavoitteet, erityisesti unionille tai jäsenvaltiolle tärkeä taloudellinen tai rahoituksellinen etu, mukaan lukien rahaan, talousarvion ja verotukseen liittyvät asiat sekä kansanterveys ja sosiaaliturva.

Paloturvallisuus ja väestönsuojat Ahvenanmaalla

Esitysluonnoksessa todetaan (s. 72 s.) asianmukaisesti Ahvenanmaan itsehallintolaissa (1144/1991), *itsehallintolaki*, säädetyistä maakunnan ja valtakunnan välisestä lainsäädäntövallanjaosta ja Ahvenanmaan maakunnassa voimassa olevasta alan maakuntalainsäädännöstä. Palo- ja pelastustoimi sekä rakennustoimi ovat maakunnan toimivallassa, joten ehdotettava laki ei lähtökohtaisesti ole tarkoitettu tulevaisuuden Ahvenanmaalla voimaan. Itsehallintolain 28 §:n 2 mom. maakunnan hallituksen kuulemisesta maakunnalle erityisen tärkeästä (valtakunnan) säädöksestä ei tältä osin tule sovellettavaksi.

Väestönsuojelu kuuluu itsehallintolain 27 §:n 28 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Lakiehdotuksen 1 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi paloturvallisuuslaitelain soveltamisalasta.

Pykälän 10 kohdan mukaan lain soveltamisala kattaisi myös ”väestönsuojien rakentamiseen ja varustamiseen tarkoitetut tuotteet”. Tätä osin ehdotettu laki lienee itsehallintolain toimivallanjakosääntelystä johtuen tarkoitettu tulevaisuuteen myös Ahvenanmaalla. Oikeusministeriön ymmärryksen mukaan väestönsuojat on itsehallintolain soveltamiskäytännössä katsottu valtakunnan toimivaltaan kuuluviksi. Tämän johdosta esitysluonnos herättää tarpeen itsehallintolain 28 §:n 2 momentin nojalla kuulla Ahvenanmaan maakunnan hallitusta lakiehdotuksen valtakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvilta osin. Lausuntopalvelu.fi:stä ei käy ilmi, että lausuntopyyntö olisi lähetetty myös Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle.

Muita huomioita

1.

Lakiluonnoksen 50 §:n 4 momentin mukaan, jos toiminnanharjoittaja tekee tai tarjoaa 8 ja 30 §:ssä tarkoitettuja töitä ilman, että on tehnyt toimintailmoituksen, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi kieltää toiminnanharjoittajaa jatkamasta toimintaansa tai määrätä täyttämään muulla tavalla velvollisuutensa. Kieltoa jatkaa toiminnanharjoittamista voi pitää selkeänä sääntelynä, mutta oikeusministeriö kiinnittää huomiota säännöksen lopussa olevaan ilmaisuun ”tai määrätä täyttämään muulla tavalla velvollisuutensa”. Esitysluonnoksen säännöskohtaisissa perusteluissa (s. 59) ei tarkemmin todeta, minkäsisältöinen viraston määräys voisi tilanteessa olla eli mitä määräyksessä voitaisiin toiminnanharjoittajalta edellyttää. Oikeusministeriön näkemyksen mukaan – jo yksinomaan toiminnanharjoittajan oikeusturvan näkökulmasta – sääntelyä tulisi tältä osin joko kirjoittaa yksiselitteiseksi tai vaihtoehtoisesti jättää epämääräinen toimivaltaperuste pois laista.

2.

Lakiluonnoksen 53 §:ssä on säännökset muutoksenhausta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätökseen. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, ettei hallintolain mukaista oikaisuvaatimusmenettelyä olisi tarkoitus käyttää muutoksenhakekeinona. Oikaisuvaatimusmenettely olisi kuitenkin lain 54 §:n mukaisesti käytössä tarkastuslaitoksen päätökseen. Tarkoituksena on, että oikaisuvaatimus olisi muutoksenhaun ensi vaiheena mahdollisimman laajasti. Oikaisuvaatimussääntelyn ulkopuolelle jätetään vain asiat, joihin oikaisuvaatimus ei sovellu. Näitä ovat esimerkiksi hallintopakkoasiat, joissa on oikeusturvaväyistä tarpeen päästä viivytyksettä tuomioistuimeen (HaVM 3/2010 vp), tai asiat, jotka on selvitetty erityisen perusteellisesti jo tehtäessä alkuperäistä hallintopäätöstä. (Lainkirjoittajan opas, kohta 12.13.2) Oikeusministeriö pitää perusteltuna, että esityksen jatkovalmistelussa 53 §:n osalta vielä selvitetään oikaisuvaatimusmenettelyn käyttömahdollisuuksia myös Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätösten osalta, vaikka osa päätöksistä olisikin sellaisia, ettei niiden osalta ole perusteltua käyttää oikaisuvaatimusmenettelyä.

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Johanna Suurpää

Lainsäädäntöneuvos

Veli-Pekka Hautamäki

Jakelu

SM Sisäministeriö

Tiedoksi

Kansliapäällikkö Pekka Timonen
Lainsäädäntöjohtaja Susanna Siitonen
Ministerin erityisavustaja Anita Westerholm

VN/6170/2021-OM-25

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: